

ÎNCHEIERE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ana Cechirlan, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Cechirlan împotriva Anei Tabacaru cu privire la înlăturarea impedimentelor în exercitarea dreptului de proprietate, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 09 martie 2017, Ana Chiriac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Tabacaru solicitând obligarea pârâtei de a înlătura impedimentele ce-i lezează dreptul de proprietate și anume de a demola construcția și revenirea la starea inițială a hotarelor dintre gospodăriile amplasate în sat. Ciuciuleni, r-nul Hîncești, repararea prejudiciului moral în sumă de 5000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 100 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că este locuitoare a satului Ciuciuleni, r-nul Hîncești. După încheierea căsătoriei cu Mihail Chiriac s-au stabilit cu traiul în satul Ciuciuleni în gospodăria părinților soțului, unde au ridicat o casă nouă și au crescut doi copii. În anul 1976 soțul a decedat. După decesul soțului nu s-a recăsătorit și a continuat să locuiască în casă, moștenind averea succesorală a soțului. Locuia în vecinătate cu Stepan și Ion Chitaru și socrii Anei Tabacaru. Ana Tabacaru a devenit proprietară gospodăriei după decesul socrilor. Cu foștii vecini erau în relații bune, niciodată nu a avut probleme majore. Părinții cu vecinii au făcut o fântână la hotarul gardului și se foloseau de ea. Însă de când Ana Tabacaru a devenit vecina sa, între ele au început conflictele. Pârâta a solicitat să dărâme saraiul construit cu permisiunea fostului vecin încă în anul 1960, în caz contrar a amenințat-o că îl va distruge personal. Tot pârâta, în anul 2014, a ridicat lângă gard, în spatele casei o construcție de păstrat lemnele, promițând că va pune scurgere pentru apă, însă nu a pus, astfel pe timp de ploaie toată apa se scurge peste casa sa. Mai mult, pârâta a mai ridicat altă construcție dea lungul gardului și, la fel, nu i-a pus scurgere pentru apă. Din cauza nenumăratelor certuri, a fost nevoită să închidă gardul unde era fântâna, pentru a nu avea nimic comun cu pârâta și nici de la fântână nu lua apă.

Totodată, a menționat că în perioada de iarnă a fost plecată la copii în Chișinău, iar pârâta a pătruns în grădină și a scos un copac de lângă casă. Revenind acasă, i-a făcut pârâtei observație, dar ultima nu a recunoscut și din momentul respectiv relațiile s-au înrăutățit și mai mult.

La 20 iulie 2016, pârâta a rupt gardul, a intrat în ograda sa și a turnat beton în jurul fântânei, ocupând astfel o porțiune din ograda ultimei. În acel moment se simțea rău și era la pat, iar ulterior a depistat cele făcute de vecină și a depus plângeri la inspectorul de sector și Primărie. La 25 iulie 2016, la fața locului a venit o comisie compusă din primarul satului, specialistul RRF și un consilier local, care au întocmit un act prin care au constatat că pârâta a depășit limita hotarului prin turnarea fundației fântânei. Totodată, au constatat construcții auxiliare amplasate nemijlocit pe hotarele proprietății menționate din ambele părți. De la șeful IP Hîncești a primit răspuns că a fost întocmit proces-verbal cu nr. MAI03 453389, care a fost remis conform competenței la comisia administrativă din satul Ciuciuleni. La 05 octombrie 2016, a primit decizia Comisiei Administrative privind aplicarea sancțiunii, prin care Ana Tabacaru a fost recunoscută vinovată și sancționată cu 30 unități convenționale. Însă nici după sancționare pârâta nu și-a schimbat comportamentul, nu a restabilit hotarul cum era după planul terenului. Folosindu-se de faptul că este în etate și locuiește singură, pârâta se comporta de parcă era stăpână și pe ograda sa. Ana Tabacaru a dat la o parte pietrele pe care le-a pus la gard din partea sa, pentru a nu permite păsărilor pârâtei să intre și să îi ciugulească plantele. La toate observațiile sale îi răspunde brutal și chiar o amenință.

Reclamanta a declarat că fiind bolnavă și bătrână, nu se poate apăra singură, respectiv a întocmit procură pe numele fiicei sale, Ana Cechirlan. La 23 decembrie 2016, prin intermediul fiicei, a apelat iarăși la Primărie, informându-i că pârâta își continuă acțiunile ilegale. La data de 23 ianuarie 2017 a primit răspunsul oficial prin care i s-a recomandat de a se adresa în instanța de judecată.

Prin încheierea din 10 ianuarie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, s-a dispus efectuarea expertizei tehnice a bunului imobil și la 27 martie 2019 în adresa instanței de judecată a parvenit raportul de expertiză judiciară nr. 047 din 20 martie 2019.

Prin încheierea din 13 mai 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, s-a înlocuit reclamanta Ana Chiriac, decedată la 27 martie 2018, cu succesul său în drepturi, Ana Cechirlan.

Prin hotărârea din 28 iunie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată și s-a obligat Ana Tabacaru să demoleze fundația fântânei în dimensiunile în care a fost reamenajată și mărită în partea terenului proprietarului Ana Cechirlan, succesul în drepturi al Anei Chiriac, cu lățimea de 0,59 m și lungimea de 1,85 m; s-a încasat de la Ana Tabacaru în beneficiul Anei Cechirlan suma de 100,00 de lei pentru taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată; în rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Ana Tabacaru și s-a casat hotărârea din 28 iunie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, în partea în care a fost admisă acțiunea și s-a dispus obligarea Anei Tabacaru de a demola fundația fântânei în dimensiunile (lățimea de 0,59 m și lungimea de 1,85 m) în care a fost reamenajată pe partea terenului ce aparține Anei Cechirlan, succesul în drepturi al Anei Chiriac și s-a emis în această

parte o nouă hotărâre, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiat capătul de cerere nominalizat; respectiv, s-a casat hotărârea instanței de fond și în partea prin care s-a dispus încasarea cheltuielilor de judecată; s-a încasat de la Ana Cechirlan în beneficiul Anei Tabacaru cheltuielile aferente judecării pricinii în mărime de 75 de lei; în rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că dat fiind faptul că datele din registrul cadastral nu corespund totalmente cu situația „de facto” din teren, or, suprafața terenurilor vecine este diminuată din ambele părți, a considerat ca fiind nedemonstrat faptul că prin fortificarea fundamentului fântânei aflate la hotarul terenurilor vecine, Ana Tabacaru a urmărit acapararea unei suprafețe din terenul ce-i aparține Anei Cechirlan, succesorul în drepturi al Anei Chiriac, iar ca urmare, prima instanță fără o analiză amplă a circumstanțelor de fapt și de drept aplicabile cazului dat și fără a motiva, în principiu, soluția sa, a admis fără temeii acțiunea în cauză.

Cu referire la prevederile art. 378 alin.(1), (2), art. 390 alin.(1) Cod civil, instanța de apel a menționat că aceste dispoziții legale obligă vecinul să tolereze încălcarea hotarului în cazul în care acesta a fost depășit de către proprietarul unui teren cu ocazia ridicării unei construcții. Vecinul este obligat să suporte această povară numai în cazul în care proprietarul terenului care a ridicat construcția este de bună-credință, adică nu poate fi învinuit de premeditare sau de culpă gravă, iar vecinul, la rândul său este de rea-credință, fiindcă a observat depășirea hotarului, dar nu a făcut obiecții înainte sau imediat după depășirea limitei pentru a-i comunica constructorului depășirea limitei și a stopa construcția.

Astfel, rezultând din circumstanțele constatate din materialele cauzei, instanța de apel a considerat că în speță, nu sunt întrunite elementele de rea-credință a Anei Tabacaru și intenția directă de acaparare a terenului ce-i aparține Anei Cechirlan, succesorul în drepturi al Anei Chiriac, or, acțiunile apelantei au fost îndreptate doar pentru fortificarea fundamentului fântânei, amplasate de mult timp pe terenul Anei Cechirlan și asupra anterior nu au existat neînțelegeri.

De asemenea, acțiunile de bună-credință ale Anei Tabacaru în vederea fortificării fundamentului fântânei amplasate la hotarul terenurilor învecinate din speță, se demonstrează prin actul din 12 iunie 2019 întocmit consilierii Primăriei Ciuciuleni, raionului Hîncești, Nicolae Pagu, Gheorghe Movileanu și inginerul cadastral Ion Belei, prin care se confirmă că amenajarea fântânei de către Ana Tabacaru a fost un lucru benefic pentru ambele gospodării și nu a produs efecte de acaparare a terenului din ograda Anei Cecîrlan. Respectiv, instanța de apel a opinat că prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar normele de drept material au fost aplicate eronat, motiv pentru care hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, cu emiterea unei noi hotărâri în sensul expus *supra*.

La 26 decembrie 2019, Ana Cechirlan, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de menținere a hotărârii primei instanțe, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuie să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, or, probele acumulate la dosar confirmă premeditarea sau culpa gravă și rea-credința Anei Tabacaru.

La 21 februarie 2020, Ana Tabacaru, reprezentată de avocatul Ecaterina Efratova, a înregistrat referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului, menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 24 octombrie 2019, iar Ana Cechirlan, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu, a declarat recurs la 26 decembrie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea copie deciziei participanților la proces la 27 noiembrie 2019, conform scrisorii de însoțire (f.d.162). Textul recursului denotă recepționarea deciziei de către partea recurentă la 29 noiembrie 2019. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ana Cechirlan, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ana Cechirlan, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității

constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ana Cechirlan, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ana Cechirlan, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu, împotriva deciziei din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat